

บทที่ 7

ระบบสังคมนิยมประชาธิปไตยอังกฤษ

บทที่ 7

ระบบสังคมนิยมประชาธิปไตยอังกฤษ

คำนำ

ตัวอย่างของประเทศที่ใช้สังคมนิยมประชาธิปไตย ได้แก่ สวีเดน ฝรั่งเศส ยูโกสลาเวีย โดยเชื่อว่าสามารถดำเนินกลไกทางเศรษฐกิจ โดยนำระบบสังคมนิยมและระบบประชาธิปไตยควบคู่กันไป เน้นด้านสวัสดิการเพื่อเป็นหลักประกันและคุ้มครองประชาชน มีการวางแผนเศรษฐกิจแบบประชาธิปไตย กิจกรรมที่สำคัญ เช่น ธนาคาร อ่างหิน อุตสาหกรรมที่สำคัญมักจะโอนเข้าเป็นของรัฐ

สาระสำคัญ

1. ลักษณะสำคัญของระบบสังคมนิยมประชาธิปไตย (Democratic Socialism)
2. หลังสงครามโลกครั้งที่ 2 อังกฤษประสบปัญหาต่าง ๆ มากมาย ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม ต้องนำมาตรการหลาย ๆ อย่างมาแก้ไขปัญหา
3. ความเป็นไปมาเกี่ยวกับ “พรรคกรรมกร”
4. การดำเนินรูปแบบเศรษฐกิจของอังกฤษในรูปแบบ “Democratic Socialism”

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

หลังจากจบบทที่ 7 แล้ว นักศึกษาสามารถที่จะ

1. อธิบายลักษณะสำคัญของการดำเนินรูปแบบเศรษฐกิจแบบ Democratic Socialism
2. เข้าใจและอธิบายเหตุใดอังกฤษบางขณะต้องดำเนินรูปแบบเศรษฐกิจแบบ Democratic Socialism
3. เข้าใจและอธิบายความเป็นไปมา “สังคมนิยมประชาธิปไตยในอังกฤษ” ได้ถูกต้อง
4. อธิบายโครงสร้างพรรคกรรมกรได้ถูกต้องและสามารถเปรียบเทียบกับประเทศอื่นได้
5. เข้าใจขั้นตอนการโอนกิจการเป็นของรัฐโดยทางอ้อม ซึ่งแตกต่างกับประเทศสังคมนิยม

7.1 สังคมนิยมประชาธิปไตย

(Democratic Socialism) หรือ (Liberal Socialism)

รูปแบบเศรษฐกิจมีการควบคุมการดำเนินเศรษฐกิจการคลังรวมอยู่ด้วยกันภายใต้ระบบเศรษฐกิจสังคมนิยมประชาธิปไตย จะยึดถือหลักกลไกทางการเมือง โดยอาศัยกฎหมายผ่านสภาเป็นองค์กรที่จะให้มีการรับรองประเทศ เปลี่ยนไปสู่ประเทศสังคมนิยม ประเทศแม่แบบคือ อังกฤษ

ก่อนสงครามโลกครั้งที่ 1 จะเกิดขึ้น ประเทศอังกฤษมีเศรษฐกิจดี หลังสงครามโลกครั้งที่ 1 อังกฤษประสบปัญหาการเมืองและเศรษฐกิจ ทำให้อังกฤษต้องสูญเสียความเป็นผู้นำทางเศรษฐกิจ ปริมาณการส่งสินค้าไปขายยังตลาดต่างประเทศลดลง ประสบปัญหาคู่แข่งชั้นรายใหม่ ญี่ปุ่น สหรัฐอเมริกา ประเทศลูกค้านำผลิตสินค้าทดแทนการนำเข้า ญี่ปุ่นสามารถผลิตสินค้าได้ในราคาถูก ยึดครองตลาดไป อาศัยเคยส่งถ่านหินออกไปขายได้จำนวนมาก บัดนี้ ลูกค้านำถ่านหินลดลง เพราะได้รับค่าชดเชยปฏิกรรมสงครามจากเยอรมันแทน หลังสงครามโลกครั้งที่ 1 ประเทศอังกฤษได้รับความเสียหายจากสงครามมาก รายจ่ายจำนวนมากมายมหาศาลที่ใช้ทำสงคราม การลงทุนต่างประเทศหยุดชะงัก รัฐบาลต้องเข้ามาแก้ไขสถานะเศรษฐกิจทรุดโทรม โดยใช้ “ระบบเสรีนิยม” ระบบนี้ส่งเสริมการค้าเสรี เอกชนดำเนินการค้าได้เต็มที่ รัฐบาลใช้มาตรการปกป้องอุตสาหกรรมในประเทศ โดยเก็บภาษีขาเข้าสินค้าฟุ่มเฟือยในอัตราที่สูง

ผลที่ตามมาจากสงครามโลกครั้งที่ 1 สถานะเศรษฐกิจตกต่ำ การเกษตรล้มเหลวขาดแคลนวัตถุดิบที่จะใช้ในการผลิต รัฐบาลมีหนี้สินมากมาย ปี ค.ศ. 1921 อังกฤษประสบปัญหาคนว่างงานเพิ่มสูงถึง 2 ล้านคน ผสมผสานกับพวกทหารที่ถูกปลดจากประจำการหลังสงคราม ทำให้การว่างงานทวีความรุนแรงมากขึ้นทุกขณะ

รัฐบาลอังกฤษพยายามแก้ไขปัญหาเหล่านี้ มีการออกพระราชบัญญัติเหมืองถ่านหิน และพระราชบัญญัติอุตสาหกรรมถ่านหิน อัตราค่าจ้างแรงงานไม่สอดคล้องกับสถานะการครองชีพ ดังนั้น เหตุการณ์นัดหยุดงานมีปรากฏให้เห็นเป็นจำนวนบ่อยครั้ง รัฐบาลแก้ไขโดยออก “พระราชบัญญัติการว่างงาน (Unemployment Act)” แต่ไม่สามารถแก้ไขความรุนแรงไปได้ เพราะการช่วยเหลือจากรัฐเป็นเพียงช่วยเหลือด้านสวัสดิการเล็ก ๆ น้อย ๆ เท่านั้น ใน ค.ศ. 1929 เป็นช่วงที่สถานะเศรษฐกิจตกต่ำทั่วโลก ปัญหาการว่างงานยังคงเป็นปัญหาหลักของหลายประเทศ นำระบบมาตรฐานทองคำมาใช้ด้วยจุดมุ่งหมายแก้ไขสถานะเศรษฐกิจ การนำระบบมาตรฐานทองคำเพื่อกำหนดค่าของเงินปอนด์ให้เพิ่มสูงขึ้น ยังผลให้ค่าเงินปอนด์สูงขึ้นตามที่ตั้งใจ แต่เกิดผลเสีย สินค้าอังกฤษมีราคาเพิ่มสูงตามค่าเงินปอนด์ สินค้าไหลเข้าประเทศเป็นจำนวนมากเพราะมีราคาถูก ระบบการค้าเสรีเอื้ออำนวยต่อการนำเข้า ในระยะ

ยวาระบบมาตรฐานทองคำมีได้ช่วยให้เศรษฐกิจอังกฤษดีขึ้น โรงงานอุตสาหกรรมต้องปิดตัวเอง คนว่างงานเพิ่มขึ้นอีก ระบบมาตรฐานทองคำประสบความสำเร็จอย่างมาก ขณะที่เศรษฐกิจทั่วโลกกำลังตกต่ำ ผู้คนแตกตื่นไม่เชื่อในระบบการเงินดอลลาร์ โครที่ถือดอลลาร์ในมือต่างนำมาแลกเปลี่ยนทองคำ ทุกคนยังตื่นตระหนก ค่าของเงินดอลลาร์ยิ่งลดต่ำลงทุกที

ขณะนี้อังกฤษประสบปัญหาสภาวะเศรษฐกิจหลายด้าน

1. ค่าเงินปอนด์ตกต่ำอย่างมาก รัฐบาลต้องประกาศห้ามนำเงินปอนด์มาแลกทองคำ

2. สินค้าส่งออกประสบคู่แข่งที่นำกลัคือ ญี่ปุ่น สหรัฐ

3. ถ่านหินที่เป็นสินค้าส่งออก ผลิตได้ในปริมาณที่ลดลง

เศรษฐกิจตกต่ำค่าเงินปอนด์ลดคณงานอังกฤษประสบสภาวะเดือดร้อน จึงรวมตัวกันเรียกร้องค่าจ้างแรงงานเพิ่มสูงขึ้น บทบาทสหภาพแรงงานเข้ามามีบทบาทอย่างมาก การนัดหยุดงานครั้งใหญ่เริ่มเกิดขึ้นในปี ค.ศ. 1926 เรียกร้องให้นายจ้างปรับปรุงโครงสร้างการทำงานใหม่ พร้อมทั้งปรับอัตราค่าจ้างให้เพิ่มสูงขึ้น แต่นายจ้างปฏิเสธ ดังนั้น การนัดหยุดงาน จึงเริ่มจากคนงานในโรงงานอุตสาหกรรมถ่านหินไม่พอใจรัฐบาล ที่ไม่สามารถแก้ไขปัญหาต่าง ๆ เหตุการณ์ลุกลามใหญ่โต บรรดานายทุนเหมืองแร่ปิดเหมืองประกาศงดจ้างงาน คนงานยังมีปฏิกริยารุนแรงมากขึ้นที่รัฐบาลไม่สามารถแก้ไขปัญหาให้ลุล่วงไปด้วยดี ยิ่งได้ข่าวลือรัฐบาลจะโอนกิจการเหมืองแร่เข้าเป็นของรัฐยิ่งต่อต้านหนัก คนงานในอุตสาหกรรมอื่น ๆ เข้าร่วมการนัดหยุดงานครั้งใหญ่นี้อีกด้วย รัฐบาลอาศัยมาตรการรุนแรงประกาศพระราชบัญญัติอำนาจฉุกเฉิน (Emergency Powers Act) ประกาศแข็งกร้าวจะฟ้องเรียกค่าเสียหายจากบรรดากรรมกรที่ทำให้เกิดความสูญเสียทางเศรษฐกิจเกิดขึ้น การกระทำครั้งนี้เป็นไปโดยพลการไม่ถูกต้องตามกฎหมาย รัฐบาลจำเป็นต้องใช้กำลังเข้าปราบปราม บรรดากิจการสาธารณูปโภค โทรศัพท์ การคมนาคมขนส่ง ไฟฟ้า ประปา ใช้ทหารเข้าปฏิบัติหน้าที่แทน จะไม่รับฟังข้อเสนอแนะหรือปฏิบัติตามคำเรียกร้องของสหภาพแรงงาน

การนัดหยุดงานครั้งนี้ไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร ประชาชนไม่ให้ความร่วมมือพร้อมกับต่อต้านสหภาพแรงงานทำลายความสงบสุขของบ้านเมือง ระดับอัตราค่าจ้างยังคงเดิมและต้องทำงานมากขึ้น สถานภาพของสหภาพแรงงานตกต่ำ เงินทุนสำรองลดลงเป็นอย่างมากในช่วงนัดหยุดงาน คนงานไม่ศรัทธาบทบาทของสหภาพสมาชิกลดน้อยลงตามลำดับ

รัฐบาลได้แสดงบทบาทแข็งกร้าวออก พ.ร.บ. ว่าด้วยข้อพิพาทแรงงาน (Trade Disputes Act) การนัดหยุดงานเป็นสิ่งผิดกฎหมาย สหภาพแรงงานจะไม่มีอำนาจที่จะจ่ายเงินอุดหนุนให้ความช่วยเหลือแก่คนงานต่อไปได้อีก

7.2 ความเป็นมาของสังคมนิยมประชาธิปไตย (Liberal Socialism) ในอังกฤษ

การควบคุมการดำเนินเศรษฐกิจและการคลังจะรวมอยู่ด้วยกัน ภายใต้ระบบสังคมนิยมประชาธิปไตย จะทำการยึดถือกลไกทางการเมือง อาศัยกฎหมายโดยผ่านสภาเป็นองค์กรที่จะให้มีการรับรองให้ประเทศเปลี่ยนไปสู่ความเป็นประเทศสังคมนิยม

พรรคกรรมกร (Labor Party)

เป็นพรรคการเมืองที่มีบทบาทสำคัญ มีแนวโน้มจะเปลี่ยนแปลงระบบเศรษฐกิจของอังกฤษ จากระบบทุนนิยม (private enterprise economy) หรือระบบทุนนิยม (capitalism) อันมีหน่วยกิจกรรมทางเศรษฐกิจ ซึ่งมีเอกชนเป็นเจ้าของ อาศัยกลไกราคา (price mechanism) เป็นเกณฑ์ในการตัดสินใจในการผลิต เป็นระบบสังคมนิยมเสรีมากขึ้น พรรคแรงงานจัดตั้งขึ้นใน ค.ศ. 1906 เริ่มเข้ามามีบทบาทการเมืองเมื่อ ค.ศ. 1945 โดยได้รับชัยชนะในการเลือกตั้งและจัดตั้งรัฐบาลขึ้นบริหารประเทศ

มูลเหตุเริ่มจากการปฏิวัติอุตสาหกรรม มีการปรับปรุงวิทยาการที่ทันสมัย นำเอาเครื่องจักรมาใช้ในการผลิตแทนแรงงาน ช่วงปฏิวัติอุตสาหกรรม คาร์ล มาร์กซ์ (Karl Marx) ได้แนวความคิดจากอังกฤษ นักเศรษฐศาสตร์ของอังกฤษคือ Landerdal ได้เห็นว่าการทำงานที่เอกชนยังมีกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินต่าง ๆ นำไปสู่ความเหลื่อมล้ำในสังคมเกิดขึ้น ใครมีกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินมากบุคคลนั้นจะมีความเหลื่อมล้ำในสังคมมากขึ้น นักเศรษฐศาสตร์ชาวสวีเดนคือ Simondi ได้โจมตีการเปิดโอกาสให้มีการแข่งขันระหว่างเอกชน เป็นการนำความชั่วร้ายเข้าสู่ระบบเศรษฐกิจ เกิดการทุจริต เกิดการเอารัดเอาเปรียบ สร้างอำนาจการผูกขาด ซึ่งเป็นลักษณะที่ไม่พึงปรารถนาที่จะให้เกิดในระบบ การขัดแย้งระหว่างนายจ้างกับลูกจ้างเกิดขึ้น หากกรรมกรจะมารวมตัวกันเพื่อให้ได้มาซึ่งอำนาจ เพื่อจัดการเอารัดเอาเปรียบ การรวมตัวของกรรมกรครั้งนี้เป็นที่มาของพรรคกรรมกร (Labor Party) ในเวลาต่อมา

กรรมกรแต่ละกลุ่มจะรวมตัวกันเป็น Trade Union ขนาดเล็ก ๆ รวมกลุ่มกันเป็นพรรคขนาดใหญ่เกิดขึ้น นับตั้งแต่ ค.ศ. 1924 เป็นต้นไป พรรคแรงงานได้รับการเลือกตั้งเข้าบริหารประเทศเป็นครั้งแรก ตามประวัติศาสตร์การเมืองของอังกฤษ เมื่อใดที่พรรคกรรมกรได้มีโอกาสเป็นรัฐบาล เมื่อนั้นจะมีแนวโน้มที่จะโอนกิจการขึ้นพื้นฐานเข้าเป็นของรัฐ (Nationalization)

7.3 โครงสร้างพรรคกรรมกร

พรรคจะมีการประชุม (The Annual labor Party Conference) มีการปรับปรุงของพรรคกรรมกร โดยมีคณะกรรมการ National Executive Committee เป็นผู้ดำเนินการดำเนินนโยบาย

กำหนดงานสำคัญของพรรค โดยมีสมาชิกทั้งหมด 28 คน จากพรรคกรรมกรของสหภาพแรงงานหลายฝ่าย การโอนกิจการนั้นใช้วิธีโอนกิจการทั้งหมดเข้าเป็นของรัฐ โดยอาศัยเสียงข้างมากจากสหภาพยามหลักเลียงวิธิรุนแรง

พรรคกรรมกรพยายามที่จะเปลี่ยนระบบการเมืองเข้าสู่รูปแบบสังคมนิยม โดยอาศัยกฎหมายจากเสียงข้างมากในสภา ซึ่งต่างกับกลุ่มประเทศสแกนดิเนเวีย โอนกิจการเข้าเป็นของรัฐ โดยวิธีการเก็บภาษี พรรคกรรมกรได้เน้นถึงการโอนกิจการอุตสาหกรรมหลักเข้าประเทศแล้ว ควรที่จะมีการสนใจในการปรับปรุงประสิทธิภาพของอุตสาหกรรมนั้น ๆ ด้วย ทางพรรคกรรมกรยังคงยอมรับว่าถึงแม้จะมีการโอนกิจการที่สำคัญเข้าเป็นของรัฐ แต่ก็ยังเน้นถึงบทบาทของเอกชนที่จะมีโอกาสเข้าร่วมในระบบเศรษฐกิจอีกด้วย

กิจการสำคัญที่ต้องโอนเข้าเป็นของรัฐอันดับแรกได้แก่ “ธนาคารแห่งประเทศไทย” ด้วยเหตุผลธนาคารมีส่วนต่อการเพิ่มหรือลดลงของระดับการลงทุน มีบทบาทต่อการขยายเครดิต การเงินเปรียบเสมือนหัวใจของระบบเศรษฐกิจ ต่อจากนั้นมีการโอนอุตสาหกรรมถ่านหิน ไฟฟ้า แก๊ส การคมนาคมขนส่ง อุตสาหกรรมเหล็ก ส่วนที่เหลือนอกนั้นเอกชนเป็นผู้ดำเนินการ กิจการเหล่านี้มีความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจส่วนรวม รัฐบาลพรรคกรรมกรได้โอนกิจการขนส่งภาคพื้นดินเกือบทั้งหมดเข้าเป็นของรัฐ ค.ศ. 1948 โดยให้เหตุผลว่า กิจการเหล่านี้จะส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจส่วนรวมด้วย ระดับราคา (Price level) อัตราค่าจ้าง (Wage rate) เทคโนโลยี (Technology) และประสิทธิภาพการทำงาน (Efficiency)

พรรคกรรมกรให้เหตุผลหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 อังกฤษประสบผลเสียหายอย่างรุนแรงโดยเฉพาะด้านอุตสาหกรรม รัฐบาลอังกฤษภายใต้พรรคกรรมกรได้เห็นว่าถ้ายังปล่อยให้อุตสาหกรรมต่าง ๆ โดยเฉพาะอุตสาหกรรมขั้นพื้นฐาน (Basic Industry) ดำเนินอยู่ในมือของเอกชนต่อไป บ่อยครั้งมีการดำเนินงานแบบไร้ประสิทธิภาพ ไม่สามารถสนองตอบความต้องการของส่วนรวมได้ หลังสงครามโลกครั้งที่ 2 อุตสาหกรรมต่างเข้าสู่สภาวะทรุดโทรม เนื่องจากรัฐมุ่งเอาโรงงานผลิตอาวุธสงคราม มิได้มีการปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิตแต่อย่างใด

อุตสาหกรรมถ่านหินเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดในศตวรรษที่ 19 อุตสาหกรรมทุกชนิดได้อาศัยถ่านหิน เป็นอุตสาหกรรมที่สำคัญ(Key sector) การที่ราคาถ่านหินต่ำจึงทำให้ผลผลิตมีราคาต่ำตามไปด้วย รัฐบาลอังกฤษได้ออก พ.ร.บ. โอนกิจการถ่านหินในปี ค.ศ. 1946 รัฐได้ปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิต การบริหาร โดยมีการก่อตั้งหน่วยงานที่มีความรับผิดชอบขึ้น หน่วยงานนั้นได้แก่ “National Coal Board”

จากการโอนอุตสาหกรรมเหล็กกล้า มีผู้ตั้งข้อสังเกตว่าไม่ได้รับความสนับสนุนเยี่ยงอุตสาหกรรมอื่น ๆ เพราะหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 ไปแล้ว ปรากฏว่า อุตสาหกรรมเหล็ก

กล้าสามารถดำเนินการผลิตไปด้วยดี แม้จะให้เอกชนดำเนินการก็ตาม แต่รัฐบาลในสมัยนั้นไม่ฟังเหตุผลใด ๆ ทั้งสิ้น โดยให้เหตุผลประการแรกว่า

1. ถ้ายังปล่อยให้เอกชนเป็นผู้ดำเนินการอยู่ก็จะมีปัญหาในด้านการดำเนินงาน และตามข้อตกลงรัฐบาลเป็นผู้รับผิดชอบทางการเงิน

2. ถ้ายังปล่อยให้เอกชนเป็นผู้ดำเนินการอยู่จะเกิดความขัดแย้งทางด้านผลประโยชน์เกิดขึ้น

3. ในข้อเสนอแนะให้มีการปรับปรุงของ British Iron & Steel Federation ยังต้องการให้มีการปรับปรุงและคุ้มครอง ลดหย่อนทางด้านภาษี สิทธิ อำนาจในการกำหนดราคาสินค้า ซึ่งสิ่งเหล่านี้แสดงให้เห็นถึงอำนาจผูกขาด และถ้าปล่อยให้เอกชนดำเนินการอยู่จะเกิดผลเสียมาก

ด้วยเหตุผล 3 ประการนี้ รัฐบาลโดยพรรคกรรมกรเห็นสมควรให้มีการโอนกิจการต่าง ๆ เหล่านี้เข้าเป็นของรัฐเลยในปี 1949 แม้จะมีคนประท้วง และรัฐบาลได้จัดตั้งหน่วยงานที่เรียกว่า Iron & Steel Cooperation ทำหน้าที่รับผิดชอบในการดำเนินงานโดยมีอำนาจในการผลิตเหมือนเดิม และโรงงานอุตสาหกรรมเหล็กกล้าต่าง ๆ ยังคงมีเสรีภาพในการดำเนินงานอยู่ แต่ด้านการวางนโยบายสูงสุด การวางแผนโดยส่วนรวมยังอยู่ภายใต้การควบคุมของ ISC อยู่

แม้พรรคกรรมกรจะให้เหตุผล 3 ประการก็ยังไม่เหมาะสม จนปี 1956 โฉมหน้าการเมืองเปลี่ยนโดยพรรคอนุรักษนิยมชนะการเลือกตั้งได้เป็นรัฐบาล ก็มีการโอนกิจการอุตสาหกรรมเหล็กกล้าส่วนใหญ่คืนมาให้เอกชน (Denationalize)

ปี 1964 พรรคกรรมกรชนะการเลือกตั้ง ได้มีการเสนอกฎหมายโอนกิจการเหล็กกล้ากลับเข้ามาเป็นของรัฐ

มีผู้วิจารณ์ว่าการโอนกิจการกลับไปมานี้ จะเกิดผลเสียทางด้านประสิทธิภาพขวัญของผู้ดำเนินงาน กรรมกรไม่แน่ใจอนาคตของตนเองจึงไม่เกิดแรงจูงใจในการทำงาน

สรุป ได้ว่าระบบเศรษฐกิจของอังกฤษเป็นแบบสังคมนิยมประชาธิปไตย แม้ว่าจะมีการโอนกิจการต่าง ๆ เข้าเป็นของรัฐก็ไม่ได้ใช้วิธีเผด็จการ แต่อาศัยวิธีการทางด้านประชาธิปไตย

วิจารณ์ เท่าที่อังกฤษโอนกิจการต่าง ๆ เป็นของรัฐนั้น อังกฤษมีการประสบความสำเร็จแค่ไหน จากการศึกษา อังกฤษโอนกิจการสำคัญ ๆ เข้าเป็นของรัฐ อันได้แก่ กิจการ

ทางด้านสาธารณสุขโลก กิจกรรมทางด้านเศรษฐกิจสำคัญๆ เช่น ธนาคาร ถ่านหิน น้ำมัน ในแง่
ของนักเศรษฐศาสตร์อังกฤษจะดำเนินงานมีประสิทธิภาพแค่ไหนจะดูด้าน Benefit Cost เพียง
อย่างเดียวไม่ได้ ขอให้ดูในแง่ Public Utility ว่าให้แก่สังคมมากแค่ไหน

สรุป

ระบบเศรษฐกิจสังคมนิยมประชาธิปไตยจะต่างกับระบบสังคมนิยม จะอาศัยกฎหมายเป็นเครื่องมือในการสร้างความเท่าเทียมกันของสังคม มูลเหตุที่อังกฤษเริ่มจะหันมาดำเนินรูปแบบเศรษฐกิจแบบสังคมนิยมประชาธิปไตย เริ่มจากหลังสงครามโลกครั้งที่ 1 ประสบปัญหาภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ การเกษตรล้มเหลว พรรคกรรมกรเริ่มเข้ามามีบทบาทสำคัญในการดำเนินกลไกทางเศรษฐกิจ โดยได้รับการเลือกตั้งเป็นรัฐบาล เมื่อ ค.ศ. 1945 พรรคกรรมกรพยายามที่จะเปลี่ยนระบบการเมืองเข้าสู่รูปแบบสังคมนิยม โดยที่ทางพรรคกรรมกรให้เหตุผลที่สำคัญ 3 ประการที่จะโอนกิจการต่าง ๆ เข้าเป็นของรัฐ

แบบทดสอบความรู้

1. จงกล่าวถึงความเป็นไปมา ภาวะเศรษฐกิจหลังสงครามโลกครั้งที่ 1
2. จงอธิบายลักษณะเศรษฐกิจที่สำคัญแบบ Democratic Socialism
3. เหตุใดการนัดหยุดงานครั้งใหญ่ ค.ศ. 1926 จึงไม่ประสบผลสำเร็จ
4. บทบาทของพรรคกรรมกร (Labor Party) ในการดำเนินกลไกทางเศรษฐกิจ
5. พรรคกรรมกรให้เหตุผลอย่างไรใด ต่อการโอนกิจการเข้าเป็นของรัฐ

หนังสืออ่านประกอบ

Elliott, John E. **Comparative Economic Systems**. Englewood Cliffs : Prentice-Hall, Inc.,
1962.
